

Current Jewish Questions

Shomer Negiah / Kiruv Bassar

I. Biblical Basis

<p>1. Leviticus 18:6 No one is to <u>approach</u> any close relative to have sexual relations. I am the Lord.</p>	<p>1. ויקרא יח, ו אִישׁ אִישׁ אֶל כָּל שְׂאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עִרְוָה אֲנִי יְקוּקָה:</p>
<p>2. Leviticus 18:19 Do not <u>approach</u> a woman to have sexual relations during the uncleanness of her monthly period.</p>	<p>2. ויקרא יח, יט וְאֶל אִשָּׁה בְּנִדְתָּ טְמֵאָתָהּ לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עִרְוָתָהּ:</p>

II. Rabbinic Sources

<p>3. Sifra Acharei Mot 9:13:2 "Do not approach a menstruating woman to reveal her nakedness" – This only tells me not to reveal. How do I know not to come close? Therefore we learn, "to not approach." This only tells me for a menstruating woman, how do I know that this prohibition against "uncover" applies to all forbidden women? Therefore we learn, "do not come close to uncover."</p>	<p>3. ספרא אחרי מות פרשה ט ואל אשה בנידת טומאתה לא תקרב לגלות ערותה, אין לי אלא שלא יגלה מנין שלא תקרב תלמוד לומר לא תקרב אין לי אלא נידה בל תקרב בל תגלה, מנין לכל העריות בל תקרבו ובל תגלו, תלמוד לומר לא תקרבו לגלות</p>
<p>4. B. Kiddushin 70a 'Let [my daughter] Donag come and serve drink,' he proposed. 'Thus said Samuel,' he [R. Yehuda] replied: 'One must not make use of a woman.' '[But] she is only a child!' — 'Samuel distinctly said: One must make no use at all of a woman, whether adult or child.'</p>	<p>4. תלמוד בבלי קידושין ע:א אמר ליה: תיתי דונג תשקינן, אמר ליה, הכי אמר שמואל: אין משתמשים באשה. קטנה היא! בפירוש אמר שמואל: אין משתמשים באשה כלל, בין גדולה בין קטנה</p>
<p>5. B. Avoda Zara 17a For R. Pedath said: Only in the case of incest did the Torah forbid close approach, as it is said, None of you shall approach to any that is near of kin to him to uncover their nakedness. 'Ulla on returning from college used to kiss his sisters on the hand; some say, on the breast. He, then, contradicts himself. For 'Ulla said: Even mere approach is forbidden because we say to a Nazarite, (Who has vowed to abstain from wine or anything issuing from the vine) 'Go, go — round about; but do not approach 'the vineyard.' (see Shabbat 13a)</p>	<p>5. תלמוד בבלי עבודה זרה יז:א דא"ר פדת: לא אסרה תורה אלא קריבה של גלוי עריות בלבד, שנא': +ויקרא יח+ איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה. עולא כי הוה אתי מבי רב, הוה מנשק להו לאחתיה אבי ידיהו, ואמרי לה: אבי חדייהו. ופליגא דידיה אדידיה, דאמר עולא: קריבה בעלמא אסור, משום לך לך, אמרין, נזירא, סחור סחור לכרמא לא תקרב.</p>
<p>6. B. Ketuvot 17a R. Aha took her on his shoulder and danced [with her]. The Rabbis said to him: May we [also] do it? He said to them: If they are on you like a beam, [then it is] all right, and if not, [you may] not.</p>	<p>6. תלמוד בבלי כתובות יז:א רב אחא מרכיב לה אכתפיה ומרקד, אמרי ליה רבנן: אנו מהו למיעבד הכי? אמר להו: אי דמיין עליכו ככשורא - לחיי, ואי לא - לא.</p>

III. Rambam's Interpretation

<p>7a. Rambam Issurei Biah 21:1 Whoever comes to the nakedness of one of the prohibited women by "way of limbs" or through hugging or kissing in the way of desire and benefits from the closeness of flesh, he is lashed in accordance with biblical law for it is written, "Keep my requirements and do not follow any of the detestable customs that were practiced before you came and do not defile yourselves with them" (Lev. 18:30) and it is written, "do not come close to uncover nakedness" – meaning do not come close to things which will lead one to reveal nakedness.</p> <p>7b. Rambam Issurei Biah 21:5 It is forbidden to "make use" with a woman at all, whether she is an adult or a child, whether she is free or a slave, lest one come to improper thoughts. And what is meant by "make use?" This refers to washing one's face, hands, or feet, setting one's bed before him, or pouring his cup – for these are things which are a woman only does for a man to whom she is married. And one does not inquire as to the wellbeing of a woman, even through an agent.</p> <p>7c. Rambam Issurei Biah 21:6 Someone who hugs one of the forbidden women for whom the heart of man does not beat, or kisses one of them such as his adult sister, aunt, or the like, even though there is no desire or sexual benefit at all, it is extremely disgusting, and this is forbidden, and the actions of fools, for one does not come close to the forbidden women at all, whether they be adults or children, <u>except for a mother to her son and a father to his daughter</u></p>	<p>7. רמב"ם איסורי ביאה כא הלכה א כל הבא על ערוה מן העריות דרך איברים או שחבק ונשק דרך תאוה ונהנה בקרוב בשר הרי זה לוקה מן התורה, שנאמר לבלתי עשות מחקות התועבות וגוי ונאמר לא תקרבו לגלות ערוה, כלומר לא תקרבו לדברים המביאין לידי גילוי ערוה.</p> <p>רמב"ם איסורי ביאה כא:ה אסור להשתמש באשה כלל בין גדולה בין קטנה בין שפחה בין משוחררת שמא יבוא לידי הרהור, באי זה שמוש אמרו רחיצת פניו ידיו ורגליו והצעת מטה לפניו ומזיגת הכוס שאין עושה לאיש דברים אלו אלא אשתו בלבד, ואין שואלין בשלום אשה כלל ואפילו על ידי שליח.</p> <p>רמב"ם איסורי ביאה כא:ו המחבק אחת מן העריות שאין לבו של אדם נוקפו עליהן או שנשק לאחת מהן כגון אחותו הגדולה ואחות אמו וכיוצא בהן אף על פי שאין שם תאוה ולא הנאה כלל הרי זה מגונה ביותר ודבר אסור הוא ומעשה טפשים הוא, שאין קריבין לערוה כלל בין גדולה בין קטנה חוץ מהאם לבנה והאב לבתו.</p>
--	---

IV. Family Matters

<p>8a. M. Kiddushin 4:12 A man may not be alone with two women, but one woman may be alone with two men. R. Simeon said: Even one man may be alone with two women, if his wife is with him, and he may sleep with them in an inn, because his wife watches him. A man may be alone with his mother and his daughter, and he may sleep with them in immediate bodily contact; but when they grow up, she must sleep in her garment and he in his.</p>	<p>8. משנה קידושין ד:יב לא יתיחד אדם עם שתי נשים אבל אשה אחת מתיחדת עם שני אנשים רבי שמעון אומר אף איש אחד מתיחד עם שתי נשים בזמן שאשתו עמו וישן עמהם בפונדקי מפני שאשתו משמרתו מתיחד אדם עם אמו ועם בתו וישן עמהם בקרוב בשר ואם הגדילו זו ישנה בכסותה וזה ישן בכסותו :</p>
---	--

8b. B. Kiddushin 81b

A MAN MAY BE ALONE WITH HIS MOTHER. Rab Judah said in R. Assi's name: A man may be alone with his sister, and dwell with his mother and daughter [alone]. When he stated it in Samuel's presence, he said: One may not be alone with any person interdicted in the Torah, [and] even with an animal. We learnt: A MAN MAY BE ALONE WITH HIS MOTHER AND HIS DAUGHTER, AND HE MAY SLEEP WITH THEM IN IMMEDIATE BODILY CONTACT, — this refutes Samuel? — Samuel can answer you: And on your view, [how explain] what was taught: '[As regards] a sister, a mother-in-law, and all other forbidden relations of the Torah, one may be alone with them only when there are witnesses', thus, only in the presence of witnesses, but not otherwise? But [you must say] it is [a controversy of] Tannaim. For it was taught: R. Meir said: Guard me from my daughter; R. Tarfon said: Guard me from my daughter-in-law. But a certain disciple scoffed at him. Said R. Abbahu on the authority of R. Hanina b. Gamaliel, 'It did not take long before that disciple offended through his mother-in-law.'

תלמוד בבלי קידושין פא:ב

מתייחד אדם עם אמו. אמר רב יהודה אמר רב אסי: מתייחד אדם עם אחותו, ודר עם אמו ועם בתו. כי אמרה קמיה דשמואל, אמר: אסור להתייחד עם כל עריות שבתורה, ואפילו עם בהמה. תנן: מתייחד אדם עם אמו ועם בתו, וישן עמהם בקירוב בשר; ותיבתא דשמואל! אמר לך שמואל: וליטעמך, הא דתניא: אחותו וחמותו ושאר כל עריות שבתורה - אין מתייחד עמהם אלא בעדים; בעדים אין, שלא בעדים לא! אלא תנאי היא; דתניא, אמר רבי מאיר: הזהרו בי מפני בתי. אמר רבי טרפון: הזהרו בי מפני כלתי; ליגלג עליו אותו תלמיד. אמר רבי אבהו משום רבי חנינא בן גמליאל: לא היו ימים מועטים, עד שנכשל אותו תלמיד בחמותו

V. A Modern Application – R. Moshe Feinstein on Riding the Subway

9. Iggrot Moshe E.H. 2:14

3 August 1960

Regarding travelling on the subway or busses when people are going to work, where we find men and women pushing against each other, that it is difficult to refrain from touching or pushing women, if it is permitted to travel during those hours. Behold, regarding touching women, behold there is no prohibition at all for there is no desire or affection, and any prohibition with touching forbidden women even according to Rambam who reasons that it is a biblical prohibition of "do not approach" this is only when the contact is desirous (as he explains in the beginning of chapter 21 of Issurei Biah). And it seems that without desire there is not even a rabbinic prohibition. And this is explain in the Shach YD 157:10 who writes that the proof is that Amoraim would hug and kiss their daughters and sisters...at any rate the rule is for other women even with the married women, menstruating women, and non-Jews – there is no prohibition when there is no desirous contact according to everyone. And therefore, there is no reason to suspect riding the subway or bus during the time when men and women are rushing and pushing such that one cannot refrain from coming into contact with women, for contact

9. שו"ת אגרות משה אבן העזר ב: יז

בדבר הליכה בסאבוויי ובבאסעס בזמן שהולכים בני אדם לעבודתם שנמצאים שם אנשים ונשים דחופים זה בזה, שקשה מליזהר מנגיעה ודחיפה בנשים אם מותר אז ללכת בשעות אלו שם. הנה מצד הנגיעה ודחיפה בנשים אז ליכא שום איסור משום דאין זה דרך תאוה וחבה, וכל איסור נגיעה בעריות הוא אף להרמב"ם שסובר שהוא בלאו דלא תקרבו דאורייתא דוקא דרך תאוה כמפורש בדבריו ריש פכ"א מא"י"ב, ומשמע שבלא דרך תאוה ליכא אף איסור מדרבנן שלא הזכיר זה, ומפורש כן בש"ך יו"ד סימן קנ"ז סק"י שהרי כתב הש"ך ראה ממה שמצינו שהאמוראים היו מחבקים ומנשקים לבנותיהם ואחיותיהם....

עכ"פ לדינא בנשים אחרות אף בא"א ונדות ונכריות ליכא איסור שלא בדרך תאוה לכו"ע, ולכן לא שייך לחוש מללכת בסאבוויי ובאסעס בשעת הליכה לעבודה שדחוקים ודחופים אנשים ונשים אף שלא יוכל לזהר מנגיעה ודחיפה בנשים, דהנגיעה בלא מתכוין מחמת שא"א לו

without intention because it is impossible not to is not considered desirous or affectionate touching...therefore there is no prohibition to even sit next to a woman when there is no other place to sit since this too is not considered desirous or affectionate contact. And if his wife is menstruating such that they need to sit apart from each other, there maybe is a reason to prohibit in accordance with the Beit Yosef, but since most of the later authorities follow the Shach, and even for the Beit Yosef the prohibition is not clear, it is possible that even sitting next to each other without sexual intent is not forbidden.

But if one is certain that he will come to improper thoughts, then he should refrain from going if it is not essential, and if he must go for work, it is not even forbidden in this instance. And he should strengthen himself to remove his thoughts from them and concentrate in words of Torah as per Rambam's advice (ibid, 18), and on this he can rely and go to work. And if he knows that his nature is evil and will come to an erection (though incidental contact), it is forbidden for him to go to work. But God forbid a person is ever in this situation...

ליזהר אין זה דרך תאוה וחבה...וכן ליכא איסור מהאי טעמא גם לישוב אצל אשה כשליכא מקום אחר דג"כ אין זה דרך תאוה וחבה. ועם אשתו נדה כשצריכין לישוב דחוקים יש אולי לאסור להב"י, אבל כיון שרוב האחרונים משמע שסברי כהש"ך, וגם להב"י אין ברור לאיסור דאפשר שאף בישיבה סמוכים אין לחוש לכוונת הנאה לכן אין לאסור.

אבל אם יודע שהוא יבוא לידי הרהור יש לו למנוע מללכת אז אם אין נחוץ לו, ואם מוכרח לילך אז ג"כ לעבודתו אין לאסור לו אף בכה"ג, ויתחזק להסיח דעתו מהן ולהרהר בדברי תורה כעצת הרמב"ם שם הי"ט וע"ז יוכל לסמוך ולילך לעבודתו. ואם יודע שטבעו רע ויבוא מזה לידי קישוי אבר אסור לו לילך אז גם לעבודתו. אבל ח"ו לאדם להיות כן...